

Referat af møde i Det Veterinærmedicinske Råd

20. september 2023 kl. 10.30-15.30
Glostrup

Deltagere:

Formand Hans Henrik Dietz - *Lektor emeritus, dyrlæge, lic.med.vet. Københavns Universitet*

Henrik Torkil Westh - *Klinisk professor, overlæge, dr.med., Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet*

Håkan Vigre - *Lektor, dyrlæge, ph.d., Fødevareinstituttet, Danmarks Tekniske Universitet*

John Haugegaard - *Specialdyrlæge, Dipl. ECPHM, Customer Engagement Manager MSD, formand faggruppe svin, Den Danske Dyrlægeforening*

Svend Ellermann-Eriksen - *Professor, ledende overlæge, dr.med, ph.d., Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital*

Jens Peter Nielsen - *Professor, dyrlæge, ph.d., Dipl. ECPHM, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet*

Kirstine Moll Harboe – *Sektionsleder, overlæge, ph.d., enhed for beredskab og smitsomme sygdomme, Sundhedsstyrelsen*

Stig Møllergaard – *Dyrlæge, ph.d., Fødevarestyrelsen*

Pia Holm Jul – *Dyrlæge, sekretariat for Det Veterinærmedicinske råd, Fødevarestyrelsen*

Helene Rugbjerg – *Dyrlæge, sekretariat for Det Veterinærmedicinske råd, Fødevarestyrelsen*

Anders Tybjerg - *Sektionsleder, Sektion for Veterinærmedicin, sekretariat for Det Veterinærmedicinske råd, Fødevarestyrelsen*

Afbud:

Niels Christian Kyvsgaard - *Chefkonsulent, dyrlæge, ph.d., Sektion for Veterinærmedicin, Lægemiddelstyrelsen*

Robert Leo Skov - *Overlæge, dr.med., Infektionsberedskab, Statens Seruminstitut*

Hanne Christensen – *Dyrlæge, sekretariat for Det Veterinærmedicinske råd, Fødevarestyrelsen*

Referenter:

Helene Rugbjerg, Pia Holm Jul

Dagsorden:

Pkt. 1. Velkomst

Anders Tybjerg præsenterede sig selv som ny sektionsleder i Veterinærmedicinsektionen.

Pkt. 2. Antibiotikaforbrug til dyr og effekten på human sundhed – fremtidsperspektiver v. Frank Aarestrup

Frank Aarestrup fra Danmarks Tekniske Universitet (DTU) præsenterede en opsummering af hans mangeårige forskning indenfor antibiotikaresistens. Fra brugen af væksthæmmere er der evidens for, at brug af antibiotika til dyr resulterer i resistens hos mennesker. Nyere forskning tyder på, at transport og

transmission mellem dyr og andre dyr eller mennesker i dag betyder mere for spredning af resistens end selektion gør. Det betyder ikke, at antibiotikaforbrug ikke fortsat er en vigtig kilde til antibiotikaresistens, men det er lige så vigtigt at fokusere på hygiejne og andre tiltag, der kan mindske transmissionen.

I en stabil situation vil brug af antibiotika være den primære selektionsfaktor, men hvor stor en indflydelse den har afhænger af mange andre faktorer – billedet er meget forskelligt mellem LIC og HIC.

For socioøkonomiske faktorer, der også har betydning for spredning af resistens, ser det ud til, at der findes nogle tipping points, hvor effekten af tiltaget først virker efter et bestemt niveau. Sammenhængen er derfor ikke lineær, som forholdet mellem forbrug og resistens. Det vides dog ikke, om det samme gør sig gældende i husdyrproduktionen.

Hvis man ser ind i fremtiden, så har en gruppe forskere undersøgt nogle af de nye antibiotika, der er i f.eks. udviklingsfase 3. Forskerne undersøgte, om der allerede findes gener, der kan give resistens mod de endnu ikke godkendte antibiotika. De fandt resistensgener over hele verden.

Efter præsentationen fik rådet lejlighed til at stille Frank spørgsmål. Power point præsentationen er vedlagt referatet.

Pkt. 3. Spredning af AMR i grisebesætninger v. Mikael Lenz Strube

Mikael Lenz Strube fra DTU præsenterede sin ph.d. studerendes arbejde om spredning af antibiotikaresistens i grisebesætninger med særligt fokus på Opdræt Uden Antibiotika (OUA).

Mikael præsenterede først resultaterne fra et projekt, hvor både grise, der havde fået antibiotikabehandling, og OUA grise gik sammen i den samme besætning. Studiet kunne på den måde undersøge, hvordan resistente bakterier spredte sig fra de behandlede grise til de ikke-behandlede.

Lige når grisene blev behandlet, var de ubehandlede og behandlede grise forskellige i deres bakterieflora og resistensmønster, men over tid nærmede de sig hinanden og blev næsten ens.

Da grisene går sammen, roder i samme materiale og spiser hinandens afføring, deler de resistensgener og tarmflora.

Mikael præsenterede resultatet af et opfølgende studie, hvor forskerne adskilte de behandlede og ubehandlede grise med en barriere. Modsat det første studie, blev forskellen i resistens mellem grupperne større og større over tid. De ubehandlede grise, som gik adskilt fra de behandlede grise, var tydeligt forskellig fra de behandlede grise. Resistens faldt dog til et lavere niveau end ved fødsel frem til slagtning for begge grupper. Konklusionen er, at hvis man gerne vil have en effekt af OUA, så er man nødt til at adskille behandlede og ikke behandlede dyr fuldstændig. OUA medfører ikke færre resistente bakterier i det kød, der produceres, men det medfører lavere resistens på besætningen.

Efter præsentationen fik rådet lejlighed til at stille Mikael spørgsmål.

Pkt. 4. Status på antibiotikaforbruget v. Pia Holm Jul

Sendes til skriftlig orientering i stedet

Pkt. 5. Opgørelsesmetoder vedr. antibiotikaforbrug v. Håkan Vigre

Rådet har lavet et udkast til et dokument, der opidser fordele og ulemper ved de forskellige opgørelsesmetoder samt rådets anbefalinger til den bedste opgørelse af antibiotikaforbruget. Opgørelse af forbruget i Kg aktivt stof gør det muligt at sammenligne med data tilbage i tiden, sammenligne på tværs af lande og mellem dyr og mennesker. Dosisbaserede opgørelser giver dog et bedre billede af behandlingsfrekvensen, og der er en stærkere sammenhæng mellem forbrug i doser og udvikling af

antibiotikaresistens. Dokumentet skal vejlede politikerne og Fødevarestyrelsen i forbindelse med, hvordan antibiotikaforbruget skal afrapporteres fremadrettet. Det rundsendte dokumentudkast blev gennemgået ved mødet. Kommentarerne fra mødet inkorporeres i en ny version af dokumentet, som sendes rundt til rådets medlemmer.

Pkt. 6. Husdyr-MRSA i mink v. Mette Schebye Skriver

I anledning af, at produktionen af mink er startet op igen i Danmark, skulle rådet vurdere, om der var behov for nye anbefalinger vedr. husdyr-MRSA i mink. I forbindelse med genetablering af erhvervet, er der blevet indført en række smittebeskyttelseskrav.

Med den begrænsede produktion, der er for tiden, mener rådet ikke, det er relevant at genopstarte husdyr-MRSA overvågningen. Såfremt produktionen øges betydeligt, så bør rådet inddrages og anbefalingerne revurderes.

Pkt. 7. Opsamling på husdyr-MRSA fra rådets seminar

Dokumentet fra det seneste møde blev gennemgået. Der er en enkelt tabel, hvor tallene skal opdateres. Herefter rundsendes dokumentet en sidste gang og bliver derefter endeligt.

Pkt. 8. Ønsker til dagsordenen ved Rådets sidste møde i november

Da rådet har sit sidste officielle møde den 15. november, er medlemmerne blevet bedt om at melde ønsker til dagsordenen ind til sekretariatet. Der er især fokus på emner, der måske ikke er blevet færdiggjort tidligere.

Pkt. 9. Eventuelt

Rådet ønsker at skrive et afslutningsnotat, som samler op på rådets arbejde siden etableringen. Formanden og sekretariatet udarbejder et udkast, som sendes ud til de øvrige medlemmer. Notatet gøres færdig på rådets møde i november.